

Ohje projektisuunnitelman tekemiseen hyvinvointialueille

1 Yleistä

- Hakuaika alkaa 13.1.2025 ja päättyy 14.2.2025 klo 16.00. Hakemus palautetaan sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@kela.fi.
- Helsingin kaupunki rinnastuu projektisuunnitelman ohjeissa hyvinvointialueisiin. Käsitteellä 'hyvinvointialue' viitataan myös Helsingin kaupunkiin.
- Projektisuunnitelma on vapaamuotoinen ja sen pituus voi olla korkeintaan 10 sivua.
- Kultakin hyvinvointialueelta tulee jättää vain yksi hakemus.
- Mikäli projektisuunnitelma on usean hyvinvointialueen yhteinen, tulee projektisuunnitelmassa kuvata selkeästi eri tahojen vastuut ja toimenpiteet.
- Kohderyhmänä voi olla koko lasten ja nuorten ikäryhmä (0-29 vuotta) tai joku tarkempi ikäryhmä tämän sisällä.
- Hyvinvointialueen yhteistyökumppanina projektissa voi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla olla mikä vain kasvatuksen tai koulutuksen aste, ts. varhaiskasvatus tai esiopetus, peruskoulu, valmentava koulutus, ammatillinen koulutus tai lukio sekä korkea-aste.
- Rahoitusta ei myönnetä palvelujen perustoiminnan rahoittamiseen. Rahoituksen tulee kohdentua palvelujen kehittämiseen.
- Kela voi edellyttää muutoksia projektisuunnitelmaan rahoituksen saamisen ehtona.

2 Projektisuunnitelman sisältö

Kuntoutus neurokirjon lasten ja nuorten arjessa -projektilla on kolme tavoitetta:

- 1) Kirjo-projektissa edistetään käytäntöjä ja malleja, joiden avulla neurokirjon lapset ja nuoret saavat tarvitsemaansa tukea, hoitoa ja kuntoutusta varhaisemmassa vaiheessa osana hyvinvointialueen sosiaali- ja/tai terveydenhuollon palveluja sekä yhteistyössä kasvatuksen ja/tai koulutuksen järjestäjien kanssa.
- 2) Selkeyttää Kelan neurokehityksellisten häiriöiden kuntoutuksiin ohjautumisen polkua ja Kelan kuntoutuspalvelujen kohderyhmää.
- 3) Lisätä tietoa ja ymmärrystä neurokirjon lasten ja nuorten tarpeista ja palveluista sekä Kelan kuntoutuspalvelujen kohderyhmästä ja kuntoutuspalveluissa tapahtuvista muutoksista.

Projektisuunnitelman toimenpiteet eivät voi liittyä muihin kuin näihin kolmeen tavoitteeseen. Jotta projektisuunnitelma voidaan hyväksyä, projektin toimenpiteiden tulee kohdentua vähintään tavoitteeseen 1. Projektisuunnitelman toimenpiteiden ei tarvitse kohdentua vain lapsiin tai nuoriin, joille on jo asetettu neurokehityksellisen häiriön diagnoosi. Toimenpiteiden tulee kuitenkin kohdentua nimenomaisesti ylivilkkauksella, keskittymättömyydellä tai tunnesäätelyn ongelmilla reagoiviin lapsiin tai nuoriin. Kehittäminen ei voi kohdentua yleisesti jonkin palvelun tai palvelukokonaisuuden kehittämiseen ilman painotusta tähän lasten tai nuorten ryhmään.

2.1 Tavoite 1: varhaisen tuen, hoidon ja kuntoutuksen käytäntöjen edistäminen

Tavoitteen 1 mukaista toimintaa kuvataan alla. Projektisuunnitelman tulee sisältää kaikki seuraavat kohdat 1-5.

Projektisuunnitelman toimenpiteiden tulee sisältää:

- 1) Monialaista kehittämistyötä
 - Tällä tarkoitetaan yli yksikkörajojen tapahtuvaa kehittämistyötä, jossa on mukana useita eri ammattiryhmiä. Kela ei rahoita yksittäisten yksiköiden tai ammattiryhmien työn kehittämistä.
- 2) Perustason sosiaali- tai terveydenhuollon palveluihin kohdistuvaa kehittämistä
 - Projektirahoitusta ei myönnetä esimerkiksi erikoissairaanhoidon ja lastensuojelun välisen yhteistyön kehittämiseen.
- 3) Yhteistyötä kasvatuksen ja/tai koulutuksen toimialan kanssa
 - Yhteistyö voi tarkoittaa myös vasta alkavaa kehittämistä, jos yhteistyön rakenteita ei ennestään ole. Kasvatuksen ja/tai koulutuksen toimiala täytyy kuitenkin sitouttaa toimenpiteisiin mukaan jo rahoituksen hakuvaiheessa.
- 4) Kehittämisen toimenpiteet tulee projektissa sitoa hyvinvointialueen muuhun kehittämistyöhön ja palvelujen johtamiseen.
 - Tavoitteena tulee olla pitkäaikaiset toimintamallit.
 - Kehittämistyössä tulee hyödyntää jo tähän asti tehtyä kehittämistä.
- 5) Projektisuunnitelmassa tulee kuvata, miten asetettujen tavoitteiden etenemistä voidaan mitata tai seurata. Etenemisen seurannan tulee olla mahdollisimman konkreettista.

Kehittämisen toimenpiteet liittyen tavoitteeseen 1 voivat käytännössä tarkoittaa esimerkiksi seuraavanlaisia neurokirjon lasten ja nuorten asiakasryhmään kohdennettuja toimintamalleja:

- kasvatuksen ja opetuksen ympäristöihin jalkautuvien sosiaali- ja terveydenhuollon työmallien kehittämistä tai levittämistä
- verkostotyön, konsultaatioiden, yhteisen työnohjauksen tai muiden yhteistyötä lisäävien rakenteiden kehittämistä
- kasvatuksen ja koulutuksen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten yhteistä koulutusta
- kasvatuksen ja koulutuksen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteisen johtamisen rakenteiden kehittämistä
- tuen, hoidon ja kuntoutuksen palvelupolkujen kehittämistä
- muuta ammattilaisten matalan kynnyksen yhteistyötä lisäävää toimintaa

2.2 Tavoite 2: Kelan kuntoutuspalveluihin ohjautumisen selkeyttäminen

Tämä tavoite tarkoittaa osallistumista yhteiskehittämiseen Kelan kanssa liittyen Kelan neurokehityksellisten häiriöiden kuntoutuspalveluihin ohjautumiseen. Vaikka pääosa kehittämiskoordinaattorin

tehtävästä painottuu monialaisen tuen vahvistamiseen (tavoite 1), on tärkeää, että myös suoraan Kelan kanssa tehtävä yhteistyö tulee projektissa huomioiduksi osana kehittämiskoordinaattorin työnkuvaa ja työaika. Jos hyvinvointialueella on tarpeita tai ehdotuksia aiheeseen liittyen, ne voi kirjata projektisuunnitelmaan. Muussa tapauksessa tavoite kaksi toteutuu Kelan johtaman työskentelyn ja yhteiskehittämisen kautta.

2.3 Tavoite 3: Tiedon lisääntyminen neurokirjon lasten ja nuorten tarpeista ja Kelan kuntoutuspalveluista

Tietoa ja ymmärrystä neurokirjon lasten ja nuorten tarpeista ja heidän palveluistaan voidaan lisätä ammattilaisten keskuudessa tavoitteen 1 mukaisella toiminnalla. Jos tämän lisäksi hyvinvointialueella on tunnistettu tarve erillisille viestintään liittyville toimenpiteille, niitä voidaan sisällyttää projektisuunnitelmaan. Tällainen toimenpide voi olla esimerkiksi tiedon jakaminen vanhemmille.

Kirjo-projektissa on lisäksi tunnistettu tarve viestiä Kelan neurokehityksellisten häiriöiden kuntoutuspalvelujen kohderyhmästä ja oikea-aikaisesta hakeutumisesta Kelan kuntoutuspalveluihin. Kelan projektiryhmä tekee tätä valtakunnallisesti osana projektia.

3 Kehittämiskoordinaattorin työnkuva

Osana projektisuunnitelmaa tulee kuvata projektiin nimettävän kehittämiskoordinaattorin työnkuva. Kehittämiskoordinaattorin tulee olla laillistettu sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö tai kasvatustai opetusalan ammattilainen. Kehittämiskoordinaattorin tehtävä voi sijoittua osittain myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle. Kehittämiskoordinaattorin tehtävät voi myös jakaa korkeintaan kahden henkilön tehtäväksi.

Kehittämiskoordinaattorin työnkuvan muodostavat projektisuunnitelmassa kuvattujen, hyvinvointialueella tapahtuvien toimenpiteiden suunnittelu ja toimeenpano. Lisäksi kehittämiskoordinaattorin työaika tulee varata valtakunnalliseen yhteiskehittämiseen. Yhteiskehittämisellä tarkoitetaan esimerkiksi säännöllisiä tapaamisia ja tiedonvaihtoa muiden hyvinvointialueiden kehittämiskoordinaattorien kanssa, osallistumista valtakunnallisten koulutusten ja muiden tapahtumien suunnitteluun sekä osallistumista Kelan kuntoutuspalveluihin ohjautumiseen liittyvään työstämiseen. Kela koordinoi ja johtaa yhteiskehittämistä.

4 Projektin liittäminen johtamisen ja kehittämisen rakenteisiin

On tärkeää, että Kirjo-projekti ei jää sosiaali- ja terveydenhuollon vakiintuneesta toiminnasta tai hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien yhteistyörakenteista irralliseksi hanketyöksi. Projektisuunnitelmassa tulee kuvata, miten projektin toimenpiteet liittyvät meneillään olevaan tai aiemmin mahdollisesti tehtyyn kehittämistyöhön sekä palvelujen johtamiseen. Lisäksi projektisuunnitelmassa on kuvattava, miten onnistuneet toimenpiteet aiotaan juurruttaa pitkäjänteisesti käytäntöön. Projektisuunnitelman toimenpiteet tulee erityisesti kasvatuksen ja koulutuksen kanssa tehtävän yhteistyön osalta linkittää mahdollisimman hyvin myös lakisääteiseen yhteistyöhön, esimerkiksi alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman tai lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sisältöön tai valmiste- luun. Näitä yhdyspintoja tulee kuvata projektisuunnitelmassa. Projektisuunnitelman liitteeksi voi tarvittaessa lisätä materiaalia esimerkiksi aiemmista kehittämishankkeista tai ajankohtaisia kehittä- mis- tai muita suunnitelmia.